

българска етническа територия на наименования на местности, свързани с Крали Марко и мотивирани с предания за него.³⁹ Предвид героико-митологическата същност на неговия образ⁴⁰ това е закономерен резултат. Дори не би било логично отсъствието му в някои райони, но си има своята обосновааност различният интезитет на разпространение на преданията за него. И в Сливенско Крали Марко присъства чрез отпечатъци върху скали на стъпките му, на коня му, отпечатък на кучето му, седлото в което е седял, на трапезата му със солницата, отпечатък на пушката му, на цигулката му. С камъните, които е хвърлял ядосан по сестра си, с разцепени скали от него, след като хвърлил совалката по сестра си. Маркови халки, на които е връзвал коня си и т.н.⁴¹ И трябва да се подчертае, че много често под пласта предания за Крали Марко директно или контекстуално стои и друга информация, и почти винаги Марковите топоними са на или в съседство със светилища, калета, манастири, черкви и други подобни места със сакрален характер.⁴²

Много показателно в това отношение е преданието за Кралимарков камък край с. Чокоба. След извършените проучвания се оказва, че под Марковия пласт "стои" тракийско светилище и там се извършват поредица от обреди от местната фолклорна традиция.⁴³

И тук се стига до един много важен момент, свързан със сакралната топография и нейната съотносимост спрямо фолклорната история. Подчертано активни в нея са сакралните топоси, битуващи в различни диалектни фонетични варианти. Тази активност е най-вече в смисъла им на организиращи ядра пространството - селищното, локалното, регионалното, общоетническото. Затова основната матрица, стимулираща жизнеността им, е преданието. То стратифицира наследената и съхранена информация в контекста на конкретния културен пласт, осмислен чрез фолклорното знание, в което съществена роля играе митопоетичното мислене. Динамична позиция в това мислене има представата за сакралност. В голяма степен тя е специфичен синтез от наследени фолклорни знания и вярвания и знанията и вярата, съотносими с конкретен култ. Показателен в това отношение у нас е вариантът на така нареченото фолклорно християнство, имащ активна позиция във фолклорната история.

МОНАСТИРЯТ

В този контекст съвсем логично е подчертаното присъствие на топоса МОНА-